

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 7.9.2007
СОМ(2007) 496 окончателен

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И
КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ**

**ЕЛЕКТРОННИТЕ УМЕНИЯ ПРЕЗ 21-ВИ ВЕК:
НАСЪРЧАВАНЕ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТТА, РАСТЕЖА И
РАБОТНИТЕ МЕСТА**

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И
КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ**

**ЕЛЕКТРОННИТЕ УМЕНИЯ ПРЕЗ 21-ви ВЕК:
НАСЪРЧАВАНЕ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТТА, РАСТЕЖА И
РАБОТНИТЕ МЕСТА**

СЪДЪРЖАНИЕ

1.	Въведение.....	3
2.	Основни предизвикателства	4
2.1.	Електронните умения все още не се считат за важни въпроси на дългосрочната политика.....	4
2.2.	Липса на широк подход от страна на ЕС: преобладава фрагментарен подход ...	5
2.3.	Проблеми с облика и спад в предлагането на висококвалифицирани специалисти в областта на информационните и комуникационни технологии (ИКТ).....	5
2.4.	Поява на „паралелни вселени” между официалното и секторното образование	6
2.5.	Постоянството на дигиталната неграмотност	7
3.	Дългосрочна програма за електронни умения.....	7
3.1.	Ключови компоненти на дългосрочната програма.....	8
3.2.	Насоки за действие на европейско равнище	9
3.2.1.	Насърчаване на дългосрочно сътрудничество и мониторинг на напредъка	9
3.2.2.	Развитие на подкрепящи действия и инструменти.....	10
3.2.3.	Повишаване на общественото съзнание	11
3.2.4.	Насърчаване на уменията за работа и социалното приобщаване.....	11
3.2.5.	Насърчаване на по-добро и по-широко използване на електронните умения ...	12
4.	Заключение.....	13

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Иновациите и въвеждането на информационните и комуникационни технологии (ИКТ) са два важни компонента на обновената програма от Лисабон за растеж и работни места. Приносът на информационните и комуникационни технологии към европейската икономика е фундаментален за развитието на производителността и на продуктите и услугите, базирани на интензивни познания. Съществува важна потребност да се обърнем към уменията, свързани с ИКТ (електронните умения), за да може да се отговори на нарастващото търсене на висококвалифицирани специалисти и потребители на ИКТ, за да се посрещнат бързо променящите се изисквания на промишлеността и да се гарантира, че всеки гражданин е дигитално грамотен в контекста на обучение през целия живот, което изисква мобилизация на всички заинтересовани страни. Тези предизвикателства могат да бъдат ефективно посрещнати само при реална мобилизация на държавите-членки и индустрията. Европейският съюз (ЕС) може да предостави платформа за обмен на най-добрите практики и добре-фокусирани решения, така както са определени посредством диалог със заинтересованите страни.

На европейско равнище, след Европейската среща на върха по електронни умения, организирана през октомври 2002 г. в сътрудничество с датското председателство и Заключенията на Съвета, приети през декември 2002 г., Комисията създаде Европейски форум за електронни умения през 2003 г., за да събере заедно съответните заинтересовани страни. Форумът публикува доклад „Електронните умения за Европа: Към 2010 г. и след това“ през 2004 г. Последващите дейности доведоха до устойчив напредък, който бе постигнат с оглед на изготвянето на дългосрочна програма за електронни умения: Оперативна група по информационни и комуникационни технологии (ICT Task Force) бе създадена през 2006 г. в рамките на индустриалната политика на Комисията с цел подпомагане създаването на по-благоприятна среда за бизнеса в ЕС. Бяха направени редица препоръки по отношение на електронните умения. Те бяха включени в Солунската декларация, приета на Европейската конференция по електронни умения¹ през октомври 2006 г.

В края на 2006 г. се очертаха три ключови послания. Първо, съществено важно за ЕС е да приеме бързо дългосрочна програма за електронни умения, за да бъдат насърчени конкурентоспособността, уменията за работа и развитие на работната сила, да се намалят пропуските в електронните умения и за да бъде в по-добра позиция при посрещане на глобалните конкурентни предизвикателства. Второ, необходимо е да се положат големи усилия, за да се подобри сътрудничеството между държавния и частен сектор на дългосрочна основа, за да се осигури цялостна рамка, свързваща основно обучение по електронни умения, специализирано и висше образование и професионално развитие. Трето, индустрията и политиките трябва да действат по-решително и последователно по отношение на техните стратегии, за да насърчат професионализма, облика и привлекателността на работните места и кариерните възможности в областта на информационните и комуникационни технологии и да поощрят по-добрата работа, условията на заетост и перспективите.

---

¹ Солун, Cedefop, 5-6 октомври 2006 г., виж: www.e-skills-conference.org

Това съобщение предоставя своевременен политически отговор на тези важни послания.

2. ОСНОВНИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

2.1. Електронните умения все още не се считат за важни въпроси на дългосрочната политика

Растежът на информационните и комуникационни технологии винаги и бил белязан с колебания на дейността и винаги е съществувал елемент на възход и спад. Оценява се, че има 4.2 милиона специалисти по информационни и комуникационни технологии в ЕС, като приблизително 180 милиона души ползват ИКТ в своята работа². Проучване на търсенето и предлагането на електронни умения³ за периода 1998 – 2004 г. отчита нарастване на приблизителния брой на заетите специалисти по информационни технологии през този период от около 48 %. След върха през 2001 г., през 2003 г. беше достигната ниска точка. Съществуват някои доказателства за цикличност, ето защо Европейският форум за електронни умения предупреди, че отново ще се появят значителни празнини в електронните умения и призова за изготвяне на дългосрочна програма за електронни умения. Докладът за промишлеността през 2005 г. предрече, че през 2008 г. ще има недостиг в цяла Европа от близо половин милион души с напреднали умения по мрежова технология⁴. Секторният преглед на електронния бизнес през 2006 г. отчете, че предприятията очакват дефицит в уменията на ИКТ специалистите, особено в стратегията за информационните и комуникационни технологии, сигурността и новите бизнес решения⁵.

Липсата на умения на специалистите по информационни и комуникационни технологии са от ендемичен характер, дължащ се на технологичните иновации и бързия растеж на дейностите по информационните и комуникационни технологии в сравнение с относително ниското предлагане и наличие на нови служители и предприемачи със съответните образователни квалификации. Това особено се наблюдаваше с навлизането на Интернет. В отговор на натиска от страна на промишлеността, някои държави-членки стартираха политически инициативи в края на деветдесетте, като на равнище ЕС бе организирана конференция по електронна икономика през март 2001 г. Избухването на балона „дотком” и рецесията от 2001 г. неблагоприятно повлияха върху инвестициите в ИКТ, като временно намалиха търсенето на ИКТ специалисти. Някои индустриални инициативи бяха прекратени, докато политическият интерес и подкрепа бързо намаляха. Понастоящем липсата на електронни умения нараства. Политиците обърнаха внимание на важните въпроси по електронни умения във върхови моменти, когато отрасълът информационни и комуникационни технологии процъфтяваше, но той страдеше от загубата на интерес по време на трудните периоди. Това трябва да се промени, ако Европа иска да изпревари и да управлява промяната ефективно.

---

² CEPIS, „Да помислим напред за електронните умения в ИКТ индустрията в Европа”, февруари 2007 г.

³ Rand Europe, „Търсене и предлагане на електронни умения в Европа”, септември 2005 г.

⁴ Бялата книга на IDC (International Data Corporation), „Мрежови умения в Европа”, септември 2005 г.

⁵ Преглед-наблюдение на електронния бизнес, 2006 г.

2.2. Липса на широк подход от страна на ЕС: преобладава фрагментарен подход

Информационните и комуникационни технологии са най-глобалните и широко разпространените технологии в световен мащаб. Продуктите и услугите на информационните и комуникационни технологии и съответните работни места са до голяма степен едни и същи навсякъде, поради което ИКТ индустрията работи в целия свят. Оперативната група по информационни и комуникационни технологии се оплака, че Европа все още е смесица от страни, функциониращи съгласно различни регулаторни системи. В допълнение, приемането на най-добрите практики става прекалено бавно и все още липсва широк подход в ЕС.

Европейският форум за електронни умения идентифицира решения, които носят добавена стойност на равнище ЕС, но досега те все още не са приложени. Например, развитието и съхраняването на умения, необходими за успеха на бизнеса, са необходими, за да се осигурят на предприятията служителите, притежаващи правилните умения за дадените работни места в подходящото време. За тази цел много от тях разработват каталози с компетенции, процеси, инструменти и стратегии по информационни и комуникационни технологии. Някои държави вече имат изградени запаси от компетенция по ИКТ⁶. Много предприятия, функциониращи в тези държави, са разработили свои запаси от компетенция в тази област. Усилията за създаване и осъвременяване на тези собствени запаси и системи са скъпо струващи и разходите могат да бъдат поделени в полза за предприятията и особено за малките и средни предприятия (МСП). Използването на европейската рамка за електронна компетенция ще представлява полезно решение, съгласувано с амбициите на единния пазар.

2.3. Проблеми с облика и спад в предлагането на висококвалифицирани специалисти в областта на информационните и комуникационни технологии (ИКТ)

Потребността да се поддържат и обновяват постоянно електронните умения води своето начало от технологичната промяна и все повече от глобалния източник Интернет. Нови източници на таланти в областта на ИКТ във възникващите икономики, особено Индия и Китай, налагат потребността от адаптация на европейската работна сила. Софтуерните програмисти се изправят пред комодитизация на техните умения и някои работници с нисък или среден доход се изправят пред увеличаващия се риск за своите работни места. Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) преценява, че около 20 % от общата заетост може потенциално да бъде засегната от офшорните предприятия⁷. В долния край на квалификационния спектър често става намаляване на уменията на работниците, тъй като тяхното „ноу-хау“ става

---

⁶ CIGREF – Информационен клуб на крупните френски предприятия (Club Informatique des Grandes Entreprises Françaises) във Франция, SFIA – Рамка на уменията във века на информатиката (Skills Framework for the Information Age) в Обединеното кралство и AITTS – Висша система за обучение по информационни технологии (Advanced IT Training System) в Германия)

⁷ Офшорните дружества включват както международното изнасяне на дейността (outsourcing), където дейностите се договарят с независими трети страни в чужбина, така и международно изнасяне на дейността вътре в страната (на чуждестранни филиали)

кодирано, което го прави относително лесно за изнасяне на дейността. По-високото равнище от електронни умения не може да бъде разшифровано толкова лесно, което поставя висока цена на тези умения в контекста на европейската работна сила. Този важен въпрос се обсъжда в средствата за масова информация като възникване на значително преструктуриране на пазара на труда.

Някои източници отчитат влошаване на облика на ИКТ отрасъла и труда в него, което се отразява в спада на броя на студентите, започващи обучение по ИКТ. Като прибавим към загрижеността, отнасяща се до демографския спад, изглежда, че младите хора все по-малко се интересуват от изучаване на математика, науки и технология, а и въпросът с равнопоставеността на половете все още стои. Има потребност от по-добро общуване с обществото, особено с младите хора, родителите, учителите и жените, а също и от приемане на мерки за улесняване на адаптацията на работната сила. В своя план за политиката относно законната миграция⁸ Комисията подчертава значението на висококвалифицираните имигранти, които могат да допринесат за попълване на пропуските в пазара на труда на ЕС. Все пак държавите-членки все още нямат съгласуван подход: само дванадесет държави-членки предлагат облекчени процедури и/или привлекателни условия за приемане на висококвалифицирани служители, включително ИКТ специалисти. Общ подход може да направи ЕС по-атрактивен, като даде необходимите компетенции.

2.4. Поява на „паралелни вселени” между официалното и секторното образование

Непрестанното развитие на ИКТ и промените в съответните изисквания за електронни умения предоставят комплексна, движеща се цел за политиките. Националните образователни системи и системите за професионално обучение са изправени пред огромно предизвикателство да предоставят уменията, необходими за нашата икономика и общество. Независимо от техните усилия за тях е все още трудно да се справят с положението, а обучение през целия живот е все още далече от действителността. Новите форми на партньорство и гъвкави подходи (като тези, основавани на електронното обучение) трябва да бъдат насърчавани много по-активно.

Индустрията се оплаква от нарастващите празноти и несъвпадения между търсенето и предлагането на специфични електронни умения. Европейският форум за електронни умения и оперативната група по информационни и комуникационни технологии предупреди за появата на „паралелни вселени” между образованието, предлагано от промишлеността и това, подкрепяно от правителството в областта на ИКТ. Опитът за вграждане на удостоверенията за електронни умения в областта на ИКТ в националната квалификационна рамка, въведен в Обединеното кралство и в някои нови държави-членки, предоставя интересни ситуационни проучвания, които трябва да бъдат прегледани и споделени между държавите-членки. Квалификациите трябва все повече да бъдат определяни по отношение на очакваните резултати от обучението, за да се насърчат предоставящите образование и обучение да се фокусират върху потребностите от компетентност на отделните личности и работодатели, а не върху продължителността, местоположението или организацията на институциите. Този

---

⁸ COM(2005) 669 от 21.12.2005 г.

подход е в съответствие с предложението на Комисията за Европейската квалификационна рамка⁹, която цели улесняване на обучение през целия живот и мобилността, и е основополагаща за развитието на националните и секторни рамки за квалификации.

2.5. Постоянството на дигиталната неграмотност

Традиционното понятие грамотност трябва да обхване целия набор от електронни умения и медийни компетенции, изисквани в икономика, основана на знанието и обществото. Данните на Евростат¹⁰ сочат, че 37 % от населението на ЕС няма никакви компютърни умения, а над 60 % от хората, които не са образовани повече от пониското равнище на гимназиално образование, нямат основни електронни умения. Липсата на електронни умения ще попречи на тези хора да използват електронната търговия и приложенията на електронното правителство, както и изцяло да участват в информационното общество. Нещо повече, липсата на електронни умения изостря социалните и образователни неблагоприятни положения, възпрепятстващи обучението през целия живот и повишаването на уменията.

Пазарът сам по себе си не може да затвори дигиталното разделение. Иновационни обществени мерки и партньорството между много заинтересовани страни са в сърцето както на Препоръката¹¹ на Европейския парламент и на Съвета относно ключовите компетенции за обучение през целия живот, така и на Декларацията от Рига¹², която бе приета на Конференцията на министрите за електронно включване през юни 2006 г.

3. ДЪЛГОСРОЧНА ПРОГРАМА ЗА ЕЛЕКТРОННИ УМЕНИЯ

Повечето действия, допринасящи за прилагането на дългосрочна програма за електронни умения, безусловно са отговорност на държавите-членки. Някои от тях вече са стартирали инициативи, посветени на електронните умения, както бе отчетено от Европейския форум за електронни умения. Комисията ще ги насърчи да продължат да разработват своите политики в съответствие с дългосрочната програма за електронни умения, както и да насърчат други да направят същото, особено, като улесняват обмена на добри практики.

За да допълни техните дейности, Комисията ще концентрира своите собствени усилия върху действия, имащи добавена стойност на равнището на ЕС, в съответствие с принципа на субсидиарност. Признато е, че някои действия, силно препоръчани от заинтересованите страни, имат ясно измерение в ЕС. Те ще бъдат насърчавани от Комисията в тясно сътрудничество с държавите-членки и заинтересованите страни.

---

⁹ COM(2006) 479 от 5.9.2006 г.

¹⁰ Евростат, Статистика на фокус, 17/2006 г.

¹¹ 2006/962/ЕО от 18.12.2006 г.

¹² Виж: http://europa.eu.int/information_society/events/ict_riga_2006/doc/declaration_riga.pdf

3.1. Ключови компоненти на дългосрочната програма

Европейският форум за електронни умения, оперативната група по информационни и комуникационни технологии и Солунската декларация призоваха за дългосрочна програма за електронни умения. Те също така изготвиха подробни предложения за тази програма. Те бяха предоставени тогава, когато имаше общо признаване, че съществува необходимост да се започне да се работи по-резултатно. Дългосрочната програма за електронни умения за държавите-членки и заинтересованите страни включва следните ключови компоненти:

- **Дългосрочно сътрудничество:** засилване на сътрудничеството между държавните органи и частния сектор, академичните среди, съюзите и сдруженията посредством насърчаване на партньорство с множество заинтересовани страни и съвместни инициативи, включващи мониторинг на търсенето и предлагането, очакваната промяна, приспособяване на учебни дисциплини, привличане на чуждестранни студенти и висококвалифицирани ИКТ служители, и насърчаване образованието по ИКТ на дългосрочна основа.
- **Инвестиции в човешките ресурси:** осигуряване на достатъчна държавна и частна инвестиция в човешките ресурси и електронните умения, както и подходяща финансова подкрепа и фискални стимули, изцяло спазвайки правилата за държавна помощ, както и разработване на рамка на електронна компетентност и инструменти, улесняващи мобилността, прозрачността на квалификациите, както и насърчаване признаването и трансфера на кредити между официалното, неофициалното и предложеното от индустрията образование и сертификати в областта на ИКТ.
- **Привлекателност:** популяризиране на наука, математика, ИКТ, електронни умения, длъжностни характеристики, примери за подражание и кариерни перспективи¹³, като особено се набляга на младите хора, особено на момичетата, и осведомяване на родителите, учителите и учениците за възможностите, произтичащи от образованието по ИКТ и от кариерите в тази област в отговор на тревожния спад на интерес от страна на младите хора за наука и кариера в областта на технологиите¹⁴ в Европа.
- **Възможности за заетост и електронно включване:** развиване на дигитална грамотност и действия по електронна компетентност, съобразени с потребностите на работната сила, както в държавния, така и в частния сектор, с особен акцент върху малките и средни предприятия, както и съобразени с потребностите на безработните, възрастните хора, хората с ниско образователно ниво, хората с увреждания и маргинализираните млади хора.
- **Придобиване на електронни умения през целия живот:** осигуряване на възможността работниците редовно да осъвременяват своите електронни умения и окуражаване на едни по-добри и повече насочени към потребителя подходи за стимулиране на учението и обучението по ИКТ (електронно обучение).

---

¹³ Тези кариерни перспективи трябва не само да обхванат вертикалната мобилност, но също така и хоризонталните кариерни възможности и как да се комбинира професионалният и личен живот.

¹⁴ „Научно образование сега: Обновена педагогика за бъдещето на Европа“, 12.6.2007 г.

Правителството следва да насърчава добрите практики за обучение на служители, като се използва електронното обучение, с особен акцент на малките и средни предприятия, както и да популяризира успешните решения и бизнес модели.

Тези ключови компоненти следва да послужат като вдъхновение за развитието и прилагането от всяка държава-членки на последователна дългосрочна стратегия за електронни умения в рамките на техните съответни политически, правни, бюджетни, образователни и учебни системи. Това е тяхно задължение. Комисията редовно ще наблюдава и докладва за напредъка.

3.2. Насоки за действие на европейско равнище

Като взема предвид препоръките на заинтересованите страни, Комисията предлага пет насоки за действие на равнище ЕС. Дейностите, обхванати от тези насоки за действие, ще започнат през 2007 г., като целта е да бъдат приложени напълно до 2010 г. Те ще бъдат приложени чрез инструментите на ЕС, такива като Програмата за обучение през целия живот, Рамкова програма за конкурентоспособност и иновации, както и Седмата рамкова програма за научни изследвания и технологично развитие, така също Структурните фондове, съществуващи за насърчаване на заетостта и регионалната кохезия и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони в рамките на одобрените програми за развитие на селските райони на държавите-членки/региони за насърчаването на ИКТ, заетостта и растежа в селските райони. Сътрудничеството с Европейския център за развитие и професионално обучение (Cedefop) ще бъде засилено, за да може да се свържат активно дейностите по електронните умения с професионалното обучение и образование и с обучението през целия живот. Те ще бъдат редовно наблюдавани с цел да се осигури тяхната ефективност.

3.2.1. Насърчаване на дългосрочно сътрудничество и мониторинг на напредъка

Комисията ще насърчава диалога и сътрудничеството по въпросите на електронните умения между държавите-членки и заинтересованите страни и ще осигури редовен мониторинг на напредъка. В този контекст, създаването през юни 2007 г. от водещите предприятия по информационни и комуникационни технологии на „Ръководен съвет на промишлеността по електронни умения“ ще бъде добре прието. Комисията също вижда необходимост от диалог между социалните партньори и държавните органи, за да се намерят начини за съчетаване на гъвкавата заетост със сигурността на работещите в отрасъла на информационните и комуникационни технологии.

Следните действия ще бъдат започнати през 2007 г.:

- Насърчаване на постоянен диалог по въпросите на електронните умения с държавите-членки и заинтересованите страни (промишленост, сдружения и синдикати, гражданско общество, академични среди и образователни институции) и поддържане на онлайн виртуално общество в сътрудничество със Cedefop
- Наблюдение върху търсенето и предлагането на електронни умения в сътрудничество с Евростат и заинтересованите страни и оценка на въздействието на глобалните източници. Ще бъде публикуван годишен доклад, представящ синтез на положението, основан на съществуващите показатели, като се фокусира основно върху уменията на ИКТ специалистите и върху прегледите на уменията при електронния бизнес.

3.2.2. Развитие на подкрепящи действия и инструменти

Както бе препоръчано от заинтересованите страни, специфични действия могат да бъдат осъществени на равнище ЕС, за да се подобри наличността на електронни умения. Те ще бъдат започнати от Комисията през 2007 г.:

- Подпомагане на развитието на Европейска рамка за електронна компетентност, основана на изискванията на заинтересованите страни и резултатите от подготвителната работа в рамките на Европейския комитет по стандартизация¹⁵ съобразно предложението за Европейска квалификационна рамка. Резултатите следва да са налице преди края на 2008 г.;
- По-нататъшно насърчаване на инициативата Европас¹⁶ в сътрудничество със Cedefop, включително развитие на онлайн инструмент за самооценка на електронни умения и предприемане на проучване за целесъобразност на европейските електронни умения и кариерен портал. Този портал ще бъде пуснат в действие и поддържан от заинтересованите страни и следва да бъде достъпен в края на 2008 г.
- Изготвяне на Европейски справочник за партньорство в областта на електронните умения на множество заинтересовани страни, включително най-добрите практики и препоръки за подходящи правни и финансови рамки. Той следва да бъде готов през 2008 г. и ще бъде популяризиран на работни срещи в държавите-членки
- Създаване на ускорени и привлекателни схеми за приемане на ИКТ специалисти от трети страни в ЕС. Комисията ще представи през септември 2007 г. предложение за Директива относно приемането на висококвалифицирани служители от трети страни, с чиято помощ да се отговори адекватно на липсата на умения.
- Окуражаване на жените да изберат кариера в областта на информационните и комуникационни технологии чрез по-нататъшно насърчаване „опита на девойките в областта на информационните технологии“¹⁷ в сътрудничество с предприятията по информационни и комуникационни технологии и стартиране на проучване за най-добрите практики, акцентирайки върху факторите за задържане на жените, работещи в областта на информационните и комуникационни технологии.
- Насърчаване на електронното обучение в областта на земеделието и селските райони¹⁸ в контекста на одобрени програми за развитие на селските райони през периода 2007-2013 г.

В допълнение, следните действия ще стартират през 2008 г.:

- Подкрепяне на разработването на насоки за програмата на електронна компетентност, за да се засили качеството и значението на образованието по

---

¹⁵ Виж: <http://www.cenorm.be/cenorm/businessdomains/businessdomains/iss/activity/wsict-skills.asp>

¹⁶ Виж: <http://europass.cedefop.europa.eu/>

¹⁷ Виж: <http://ec.europa.eu/itgirls>

¹⁸ Резултатите от изследването за най-добри практики в подкрепа на усвояването и максимизирането на ИКТ в селските райони ще бъдат налични преди края на 2007 г.

информационни и комуникационни технологии и да се насърчи ефикасно сътрудничество между промишлеността и академичните среди. Предложението на оперативната група по информационни и комуникационни технологии за нова дисциплина, обхващаща науки в областта на услугите, управление и инженерство ще бъде проучено. Насоките следва да бъдат достъпни през 2009 г.

- Окуражаване на разработването на европейски критерии за качество за съществуващите сертификати за електронни умения, които се дават от индустрията, като се вземе предвид предстоящата Европейска квалификационна рамка и инициативите на промишлеността за саморегулиране. Критериите следва да бъдат достъпни през 2009 г.
- Проучване на подходящи финансови и фискални стимули, изцяло съобразени с правилата за държавна помощ, свързани с обучението по електронни умения, особено за малките и средни предприятия, и проучване на потенциала на индивидуалното данъчно кредитиране при инвестиране в човешкия капитал. Докладът ще бъде публикуван през 2009 г.

3.2.3. *Повишаване на общественото съзнание*

Съществуват два начина, чрез които повишаването на общественото съзнание може да бъде улеснено на равнище ЕС, като се започне през 2007 г., по-специално, съгласно Седмата рамкова програма за научни изследвания и технологично развитие и Програмата за обучение през целия живот в съответствие с отворения метод за координация за образование и обучение до 2010 г.:

- Обмен на информация и добри практики по линия на инициативите на държавите-членки с цел популяризиране на науката, математиката и информационните и комуникационни технологии, примерите за подражание, работни места и кариерни профили и перспективи, както и обучение на учители в областта на уменията по информационни и комуникационни технологии и разглеждане на важните въпроси по равнопоставяне на половете в техническите и научни области;
- Насърчаване на повишаването на общественото съзнание и информационни кампании на национално равнище и на равнище ЕС, за да се предостави на родителите, преподавателите и учениците правилно схващане на възможностите, предоставяни от образованието по информационни и комуникационни технологии и следване на кариера като професионалист по информационни и комуникационни технологии в ЕС.

3.2.4. *Насърчаване на уменията за работа и социалното приобщаване*

Комисията ще стартира инициатива за електронно включване през 2008 г. Неговите характеристики ще бъдат определени в предстоящо съобщение. Като част от ангажиментите по Декларацията от Рига през 2007 – 2008 г., Комисията ще направи преглед на политиките на държавите-членки на базата на старателна оценка на дигиталната грамотност с оглед на определяне на най-успешните политики и за да предложи нови инициативи, ако е необходимо. Амбицията е да се намали наполовина дигиталното разделение между групите, изложени на риск от изключване и средното население до 2010 г. Напредъкът ще бъде измерен в контекста на i2010 г. През 2007 г.

прегледът на информационните и комуникационни технологии по отношение на домакинствата от Евростат ще предостави конкретни данни за дигиталната грамотност.

Значимите партньори в рамките на промишлеността на информационни и комуникационни технологии вече стартираха през 2006 г. „Европейския съюз по уменията за работа”, чиято цел е да се осъществи обучение на 20 милиона души от групите в неравностойно положение до 2010 г. Професионални организации на малките и средни предприятия биха желали да разработят подобни образователни програми за умения на потребителя, конкретно насочени към потребностите на малките и средни предприятия. Обещаващите дейности и инициативи ще бъдат подкрепяни от Комисията и за в бъдеще, включително:

- Насърчаване на инициативи за корпоративна социална отговорност и партньорство между предоставящите обучение по електронни умения, гражданското общество, предоставящите обучение по бизнес умения и услугите в подкрепа на заемане на работни места, за да може да се подпомогне връзката между обучаваните и новите работни места и да се поощри дигиталната грамотност
- Проучване във връзка с действащите индустриални инициативи, как публични и частни финансови инструменти могат ефективно да подкрепят успешни многостранни инициативи¹⁹ за подобряване възможностите за наемане на работа за търсещите работа и нискоквалифицираните работници.

3.2.5. Насърчаване на по-добро и по-широко използване на електронните умения

Като се основава на постиженията на Програмата за електронно обучение (2004 – 2006 г.) и заключенията на инициатива за оценяване на постиженията на политиките в подкрепа на електронното обучение за предприятията и на конференцията по електронно обучение²⁰, организирана през октомври 2007 г. в Лисабон, Комисията ще публикува доклад през 2008 г. с препоръки за целеви инициативи за електронно обучение и насърчаване на успешните стратегии. В допълнение, Комисията ще подкрепи две дейности:

- Насърчаване разработването на курсове по електронно обучение и механизми на обмен на ресурси за обучение по електронни умения за работната сила. Тези механизми следва да бъдат достъпни през 2009 г.
- Подпомагане на работата в мрежи по електронно обучение и центровете по обучение и изследване²¹, което допринася за по-добро разбиране на потребностите от електронни умения в бъдеще. Тази мрежа следва да бъде в действие през 2009 г.

---

¹⁹ Съгласно Насоките за политиките на заетост на държавите-членки (№ 2005/600/ЕО, 12 юли 2005 г.)

²⁰ Виж: <http://www.elearninglisboa.com>

²¹ Например „Мрежа от действащи лаборатории“, вижте: <http://www.ami-communities.eu/wiki/CORELABS>

4. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За Европейския съюз и неговите държави-членки, за да останат успешни в глобалната икономика, характеризираща се с бързи технологични промени, ще са необходими повече усилия за повишаване и разширяване на равнището на електронните умения на нашата работна сила и нашите граждани, което е и едно от основите на общество, базирано на знания. Това ще изисква важни, трайни усилия, както от страна на държавите-членки, така и от заинтересованите страни, прилагани по отношение на редица важни въпроси на политиката.

Дългосрочната програма за електронни умения, предложена в настоящото съобщение, включва ключови компоненти, които да послужат като вдъхновение за развитието и прилагането от държавите-членки и заинтересованите страни на последователни и дългосрочни политики и мерки по електронни умения. Комисията ще подкрепя прилагането на пет насоки на действие, като се концентрира върху дейностите, носещи добавена стойност на равнище ЕС.

Комисията ще организира важна конференция през 2008 г., на която да се отчете напредъка, да бъдат представени резултати от действията и да бъдат обсъдени бъдещи действия. Също така тя ще публикува доклад през 2010 г., основан на резултатите от независима оценка и преценка от страна на заинтересовани страни.